

Kommunstyrelsen

För kännedom:

Kommunfullmäktiges presidium

**Revisionsrapport: Översiktlig granskning – delårsrapport
per 2021-08-31**

Revisorerna har uppdragit till KPMG att översiktligt granska delårsrapport per 2021-08-31

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten. Svar önskas senast den 17 januari 2022.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

Roger Sundin
Ordförande

Alf Hallén
Vice ordförande

Översiktlig granskning

Delårsrapport per
2021-08-31

Ånge Kommun

Innehåll

Sida

1. Sammanfattning

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten	4
1.2 Underlag för revisorernas bedömning	5

2. Inledning

2.1 Syfte och revisionsfråga	7
2.2 Avgränsning	8
2.3 Revisionskriterier	9
2.4 Ansvarig nämnd	9
2.5 Metod	9

3. Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse	11
3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	11
3.2.1 Finansiella mål	12
3.2.2 Verksamhetsmål	13
3.3 Balanskravet	14
3.4 Resultaträkning	15
3.5 Balansräkning	16
3.6 Sammanställda räkenskaper	16
3.7 Redovisningsprinciper	17

1. Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2021-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 27,8 mnkr, vilket är 4,8 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på högre skatteintäkter, högre intäkter från Ångefallen Kraft AB samt intäkter gällande återsökta merkostnader från år 2020 på 8,5 mnkr.
- Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 13,3 mnkr. De större avvikelserna är högre intäkter från Ångefallen Kraft AB, intäkter gällande återsökta merkostnader från år 2020 samt högre skatteintäkter än budgeterat. De negativa avvikelserna mot budget är socialnämnden med -3,5 mnkr och utbildningsnämnden med -5,1 mnkr. Det finns även en engångseffekt på -4,0 mnkr avseende förändrat antagande av livslängden i beräkningen av pensionskulden.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 10,0 mnkr. Det finns inga tidigare balanskravsunderskott att återställa.

Vi rekommenderar, likt tidigare, kommunen att göra en översyn av långa hyresavtal för att bedöma om de ska redovisas som finansiell eller operationell leasing samt att kommunen bör se över om inte fler juridiska personer bör ingå i den sammanställda redovisningen, se avsnitt 3.7.

Vi har, utöver vad som nämns ovan, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet. I granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås, se avsnitt.3.2.

Sundsvall 6 oktober 2021

Kristoffer Bodin
*Auktoriserad revisor/
Certifierad kommunal revisor*

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

2. Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Inledning forts.

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2021-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
- ✓ Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

3. Resultat av granskningen

Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

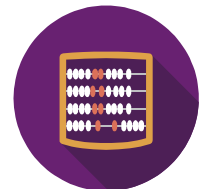
Vi bedömer att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17.

3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen. Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. I Ånge kommun omfattas koncernen av målen gällande resultat och frisknärvaro.

För att nå en god ekonomisk hushållning ska båda finansiella målen vara uppfyllda samt minst två av verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi delar kommunstyrelsens sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

Resultat av granskningen forts.

3.2.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2021 fastställt följande finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning:

1. Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år.
Kommunkoncernens resultat 2021 ska uppgå till minst 1 mnkr.

Enligt resultaträkningen är kommunkoncernens prognos 13,4 mnkr. Målet uppnås.

2. På sikt ska kommunkoncernen ha en positiv soliditet på 20 % vilket innebär att målet är att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen uppgår vid delåret till 4,7 % (1,7 % 2020). Exklusive pensionsförpliktelserna uppgår soliditeten till 27,3 % (26,4 % år 2020).

Kommunstyrelsen prognostiserar att målet kommer uppnås. Det saknas däremot uppgifter om vad målet beräknas vara vid årets slut. Det finns inte heller någon prognos för balansräkningen så att läsaren kan göra en egen bedömning. Utifrån utfallet och det prognostiserade resultatet så bedömer vi ändå prognosen som rimlig.

Kommunstyrelsens bedömning är att båda de finansiella målen kommer att uppnås enligt prognosen.

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig

Resultat av granskningen forts.

3.2.2 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2021 fastställt följande verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning:

1. Behovet av försörjningsstöd ska minska.
Utbetalningar per delår: 4 908 tkr (9 243 tkr år 2020). Målet uppnås.
2. Minska antalet fall och fallskador i särskilda boenden och hemsjukvård.
Antal allvarliga fallskador per delår: 25 st (14 st år 2020). Målet uppnås inte.
3. Öka andelen ungdomar som har behörighet att söka nationellt yrkesprogram på gymnasiet (samtliga huvudmän i kommunen)
Prognosen är att målet inte kommer att uppnås. Bedömningen baseras på uppgifter från 2019/2020. Vi anser att anta att skolan själva kan göra en uppskattning av behörigheten utifrån betygen vårterminen 2021. Vi kan inte baserat på det underlag som presenteras bedöma att målet kommer att uppnås.
4. Frisknärvaron ska öka bland de anställda i koncernen. Med anledning av Covid -19 pandemin under 2020 görs jämförelsen med 2019 års utfall.
Frisknärvaro per delår: 65 % (59 % 2019). Målet bedöms inte uppnås på helår pga pandemin.

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten för tre av fyra mål inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig

Resultat av granskningen forts.

3.3 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Ånge kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 10,0 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vi noterar, likt tidigare, att kommunen under avstämningen av balanskravet redogör för att kommunen har sk. "öronmärkta medel" Vi vill upplysa om att öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men nämns bl a i SKLs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med. Öronmärkta medel bör redovisningsmässigt ses som en rent interna poster utan koppling vare sig till räkenskaperna eller balanskravet.

Resultat av granskningen forts.

3.4 Analys av resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 27,8 mnkr, vilket är 4,8 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på att det i bokslutet år 2020 gjordes en försiktig värdering av intäkterna för återsökta merkostnader, och därför har 8,5 mnkr intäktsförts under 2021. Ångefallen Kraft AB har gått bättre än budgeterat (4 mnkr på helår) och har gett kommunen intäkter på 9,5 mnkr fram till augusti. En negativ engångseffekt på -4,0 mnkr är redovisad som en jämförelsestörande kostnad avseende förändrat antagande av livslängden i beräkningen av pensionskulden.

Kommunens årsprognos uppgår till 10,0 mnkr, vilket är 17,8 mnkr lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året. Periodiseringen av semesterlöneskuld och andra upplupna personalkostnader bidrar också till ett högre utfall vid delårsbokslutet jämfört med prognos. Kommunen uppskattar dessa cykliska effekter till ca 12,0 mnkr.

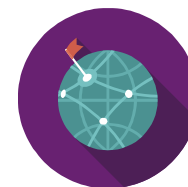
Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 13,3 mnkr. De större avvikelserna är högre intäkter från Ångefallen Kraft med ca 10,0 mnkr, intäkterna gällande återsökta merkostnader från år 2020 med 8,5 mnkr samt högre skatteintäkter än budgeterat med ca 12,0 mnkr.

Prognosen för socialnämnden är -3,5 mnkr och utbildningsnämnden -5,1 mnkr.

I socialnämndens prognos ingår intäkterna från år 2020 på ca 8,5 mnkr vilket förbättrat prognosen. Kommunen uppskattar socialnämndens merkostnader för coronapandemin till ca 13,0 mnkr fram till delårsbokslutet. Socialnämnden har även högre kostnader för personlig assistans och placeringar.

För utbildningsnämnden beror underskottet främst på att det har gjorts förändringar för klasser som krävt extra resurser. Det har även startat nya program på gymnasiet vilket ökat kostnaderna.

Koncernens prognostiserade resultat är 13,4 mnkr. Prognosen för Ånge Energi AB är 1,4 mnkr och för Ånge Fastighets- och Industri AB ca 2,0 mnkr.

Resultat av granskningen forts.

3.5 Balansräkning

Bland pågående investeringar finns främst bredbandsinvesteringar, 7,6 mnkr, och nytt reningsverk i Fränsta, 11,7 mnkr. Även ombyggnationen av simhallen i Fränsta fortgår. Informationen om statusen för projekten i delårsrapporten är begränsad. Totalt investerat per delåret är 28,1 mnkr av en helårsbudget på 101,2 mnkr. Prognosen är att 60,3 mnkr ska investeras på helår.

Posten avsättning pensioner och liknande förpliktelser har ökat med 6,4 mnkr vilket till stor del beror på engångseffekten av förändrat antagande av livslängden i beräkningen av pensionskulden.

Kommunen redovisar fortfarande alla hyresavtal som operationell leasing. Vi menar att vissa av dessa kan antas vara finansiell leasingavtal enligt RKR R5 och rekommenderar i likhet med tidigare att se över redovisningsprinciperna.

3.6 Sammanställda räkenskaper

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska de sammanställda räkenskaperna omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är fullmäktiges måls för hela kommunkoncernen som ska bedömas.

Ånge kommun har i delårsrapporten, i enlighet med RKR R17, inkluderat sammanställda räkenskaper. Där ingår Ånge Fastighets- och Industri AB (100 %), Ånge Energi AB (100 %) och Ångefallen Kraft AB (50 %).

Vi anser, i likhet med tidigare, att kommunalförbundet Kollektivtrafiken också ska ingå utifrån RKR R16. Detta då även juridiska personer som har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi ska anses vara ett koncernföretag även om inflytandet inte är betydande.

Resultat av granskningen forts.

3.7 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten "Redovisningsprinciper" redovisas vilka redovisningsprinciper som har använts. Vi har under avsnitt 3.5 kommenterat avvikelser gällande finansiell leasing. Vi har också noterat att det finns statsbidrag som enligt RKR R2 Intäkter ska redovisas som generella bidrag istället har klassificerats som riktade statsbidrag och därmed redovisas under verksamhetens kostnader istället för generella statsbidrag och utjämnung. Vi rekommenderar att klassificeringen av statsbidrag ses över och korrigeras till bokslutet.

Vi noterar att kommunen anger att investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vi vill påtala endast offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter för VA ska redovisas på detta sätt. Privata investeringsbidrag/exploateringsersättning och gatukostnadsersättningar ska intäktsföras när åtagandet är slutfört enligt RKR R2 Intäkter

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.